

Maison Armand Jonckers

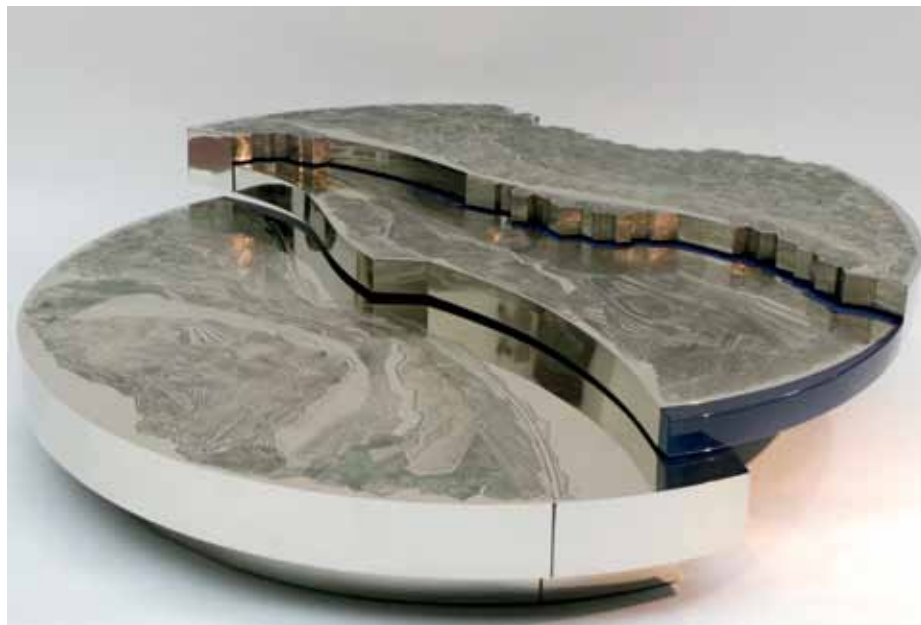
Het oeuvre van Armand Jonckers staat weer volop in de belangstelling sinds een aantal tafels van hem in 2013 onder de hamer ging bij Piasa, Parijs. Zijn ontwerpen zijn nu erg in trek bij een nieuwe generatie interieurontwerpers en klanten met nostalgie naar de jaren 1960 en 1970, toen meubelen van metaal en hars populair waren. In amper twintig minuten werden de acht tafels opgekocht door een galerie uit New York. Nu hij weer in de lift zit, kan Jonckers zijn uitgesproken ambachtelijke aanpak voortzetten. Tegenwoordig doet hij dat in familieverband. We hadden een ontmoeting met het trio dat Maison Armand Jonckers naar nieuwe successen leidt.

TEKST: CHRISTOPHE DOSOGNE PORTRET: GUY KOKKEN

Armand Jonckers, zijn dochter Alexandra en zoon Grégoire ontvangen ons in Elsenne, in een atelier (een voormalige garage) dat ze over enkele maanden zullen moeten verlaten, omdat het plaats moet maken voor een nieuwbouwproject. Het valt ons meteen op hoe goed de verstandhouding tussen de drie leden van dit nieuw samengestelde gezin is. In zijn jongere jaren was Armand een opvallend vitale kerel, die vijf kinderen kreeg bij vijf verschillende vrouwen... Twee van die kinderen zijn nu samen met hem actief in de wereld van het meubelontwerp. Te midden van een kleurrijke mengmoes van stalen en modellen bijeen verzameld door hun vader zetten ze een beroep voort dat zijn oorsprong vindt in de jaren 1960 en dat Armand heel wat succes opleverde, niet alleen in België, maar ook in de landen aan de Perzische Golf.

Van Lyon naar Brussel

Armand Jonckers werd in 1939 geboren in Lyon, als zoon van een Belgische vader en een Elzassische moeder. Hij studeerde aan de School voor Schone Kunsten in Lausanne, de toekomstige ECAL, thans behorend tot de voorhoede wat design betreft. Voor hem was dat een praktische keuze. Zwitserland lag immers niet zo ver van Lyon en aan het einde van de jaren 1950 was die school de enige waar je met plexiglas kon leren werken. Jonckers was toen al gefascineerd door dit materiaal. Naum Gabo, een van de grondleggers van de moderne beeldhouwkunst, had als een van de eersten plexiglas gebruikt. Armand Jonckers creëerde zijn eerste werken aan het begin van de jaren 1960, in een eerder klassieke en figuratieve trant. Hij werkte onder meer samen met een bedrijf dat displays voor juwelen fabri-

ceerde. Het was voor dat bedrijf dat Jonckers zijn eerste werken in reliëf creëerde. Hij vestigde zijn atelier in een kasteel, in Beaujolais, waar hij verschillende antiquairs leerde kennen. Aangezien die hun handel in Lyonse meubelen zagen achteruitboeren, vroegen ze hem of hij er aan de man wilde brengen in het noorden, met name in Brussel. Jonckers, die niets te verliezen had, besliste de sprong te wagen. "Twee jaar lang gaf ik uiting aan mijn creativiteit in alle stilte. Het probleem was dat mijn sculpturen niet aansloegen in Frankrijk. Toen ik ze evenwel te koop aanbood in Brussel, halverwege de jaren 1960, waren ze in drie weken uitverkocht!" In 1964 had Armand Jonckers een eigen zaak, La Calade, geopend, aan de ingang

boven
Maison Armand Jonckers, lage tafel
'Hexaèdre', s.d., uniek stuk.
Gegraveerd aluminium en hars.
© Maison Armand Jonckers.

boven
Armand Jonckers, Eettafel, 1980. Leder en geoxideerd roodkoper, 74 x 220 x 120 cm. Piasa, Parijs, 18-06-2013.
© Piasa. € 43.911

onder
Maison Armand Jonckers, 'Tables Empreintes', s.d., unieke stukken. Geoxideerd messing.
© Maison Armand Jonckers.

van de pas ingewijde Louizapoortgalerij. "Het was een kleine ruimte, maar wel met grote etalages. Er kwam daar toen veel volk voorbij, de galerij was populair." Jonckers installeerde zijn atelier in een herenhuis, in de Troonstraat, waar hij verder experimenteerde met metaal. Zo hanteerde hij een soldeertechniek die het oppervlak van zijn creaties deed lijken op breiwerk.

Van Zaïre naar de Golf

Dankzij zijn eigen galerie raakten de zaken in een stroomversnelling. Armand Jonckers kwam er in contact met interieurontwerpers als Charles Spoo, toen belast met de inrichting van de Nationale Bank van Zaïre, in Kinshasa. Volgens het bestek moest die messing, een legering van koper en zink, gebruiken. Die grondstoffen vond je in overvloed in de mijnen in Katanga. De kunstenaar zou twee liftdeuren van gedreven messing ontwerpen. Jonckers beproefde toen de techniek van de metaalgravure, een procedé verwant aan etsen, waarbij zuren worden gebruikt. Dit procedé zou uitgroeien tot zijn handelsmerk. De metalen bekleding zou hij al snel aanbrengen op een groot aantal meubelen. Intussen werd hem gevraagd appartementen in te richten, onder meer dat van handelaar Georges De Jonckheere, en andere trendy zaken, zoals de experimentele boetiek Lollipop en discotheek The Fashion, in Brussel, die haar deuren opende in mei 1968. "Het was een bijzonder originele plek. Ik heb er een muur bekleed met oranjekleurige autovoorruiten van doorschijnend, thermisch gevormd polyester. De nachtvlinders vonden het geweldig, want door de

verlichting leek het alsof ze een taankleur hadden. Ik werkte toen met priesters-arbeiders, die zelf met het voorstel op de proppen kwamen om een doolhofachtige bar in te richten, erg gezellig. Het was toen een heel andere tijd..." Behalve ontwerpen creëren voor het nachtleven werkte Armand Jonckers ook voor interieurbedrijf Simonis, dat opdrachten uitvoerde voor privéklanten, onder meer in Saoedi-Arabië en Koeweit. "Ik heb niet minder dan 22 paleizen ingericht in Saoedi-Arabië. Zo ontwierp ik reusachtige tafels van hars, versierd met halfedelstenen. In die tijd was er zeker een tiental medewerkers aan de slag in mijn atelier!"

Familiebedrijf

Gaandeweg liep het aantal opdrachten echter terug. De tijden veranderden, maar de stijl van Jonckers bleef dezelfde. Tegenwoordig gebruikt hij nog steeds dezelfde methoden voor de bewerking van metaal: gedreven, gehamerd, gegraveerd en hars. Door de hernieuwde belangstelling voor de meubelkunst van de jaren 1970, aangewakkerd door trendy magazines en interieurontwerpers, krijgt Jonckers nu weer volop kansen. Al zijn stukken zijn trouwens uniek, exclusief, ambachtelijk vervaardigd van kunsthars zoals epoxy en metalen, zoals aluminium, gegraveerd op aloude wijze. Armand Jonckers kon rekenen op de steun van twee van zijn kinderen toen hij in 2013 Maison Armand Jonckers oprichtte. Dochter Alexandra komt uit de evenementenwereld, waar ze decors ontwierp. "In die periode heb ik mijn vader vaak geholpen bij inrichtingsopdrachten. Tussen

links

Armand Jonckers, lage tafel, 1978, uniek stuk. Messing en hars, 27 x 101 cm. Piasa, Parijs, 27-05-2014. © Piasa. € 26.580

onder

Maison Armand Jonckers, Glas 'Eclats célestes', 2014. Kristal, hars en gegraveerd aëronautisch aluminium, vervaardigd voor het Baccarat Hotel te New York. Uit een reeks van tien sculpturen, gemaakt rond het thema 'explosie', waarbij het beroemde Harcourt-glas werd herinterpreteerd. Dit glas is een iconisch stuk van de kristalfabriek Baccarat. De 'Eclats célestes' of 'Skyshard's' zijn magische instrumenten in het bekende spel 'World of Warcraft' waar men tien scherven moet verzamelen om een 'Sky Crystal' samen te stellen. Het project werd gerealiseerd door de Parijse interieurarchitecten Gilles et Boissier. © Maison Armand Jonckers.

1990 en 2013 was het nogal rustig, op een paar opdrachten van architectenbureaus na. Geleidelijk aan is mijn vader meer een ambachtsman dan een kunstenaar geworden." Zoon Grégoire, de jongste van het creatieve trio, heeft een opleiding zeefdruktechniek gevolgd. "Als kind groeide ik op in die wereld, tussen hars en gravure. Ik wilde dat we de creativiteit, de experimenten en de inventiviteit van mijn vader naar een nog hoger niveau zouden tillen. Zo heeft Alexandra een gravure gecreëerd die je onder meer aantreft in de tafels van het model 'Brugeoises'. Eigenlijk werken we zonder de minste discipline. We verlaten graag de platgetreden paden. Er is ook

geen duidelijke taakverdeling. Alexandra, vader en ik doen alles zelf: de ideeën, de ontwerpen, de productie." Die creatieve kruisbestuiving heeft al verschillende prestigieuze opdrachten opgeleverd. Zo creëerde Maison Armand Jonckers in 2014 een reeks van tien sculpturen van het befaamde Harcourt-glas, op vraag van designers Gilles & Boissier, belast met de inrichting van het prestigieuze Hotel Baccarat, tegenover het MoMA, in New York. Altijd weer staat de relatie met het materiaal centraal: "Het meeste werk doen we met de hand. Het digitale is leuk, maar wij vertrouwen nog altijd meer op de kennis van onze handen."

De marktwaarde van Armand Jonckers

We zegden het al: de hernieuwde belangstelling voor zijn ontwerpen heeft Armand Jonckers te danken aan veilinghuis Piasa. Volgens Artprice is er sinds de veiling van 18 juni 2013 een merkbare stijging van zijn marktwaarde te zien. "Het was Frédéric Chambre die het ons vroeg, op aanraden van Jacques Dewindt, een Brusselse specialist van design uit de twintigste eeuw", verduidelijkt Armand Jonckers. Acht tafels gingen op de veiling van de hand voor verrassend grote bedragen. De richtprijzen bedroegen € 10.000-15.000, maar elke tafel bracht zo'n € 30.000 op, kosten inbegrepen. Een grote eettafel van oxiderood leer, een uniek stuk uit 1980, werd zelfs afgehamerd op € 43.911, kosten inbegrepen. "Iedereen was verrast door de grote belangstelling voor die stukken." Sindsdien zien we een geleidelijke stijging van Jonckers' marktwaarde, onder meer te danken aan een 'seventies revival'. In januari 2014 werd, opnieuw bij Piasa, een recordbedrag neergeteld voor een tafel van nieuwzilver, hars en ingelegd aluminium uit 1982. De richtprijs bedroeg € 12.000-18.000, maar na een lange biedstrijd ging het meubel de deur uit voor € 57.580. Andere resultaten behaald bij Piasa in 2014 schommelden rond € 30.000-40.000 voor lage tafels van het einde van de jaren zeventig. Die trend werd bevestigd op 14 oktober 2015, toen bij Vanderkindere in Brussel een 'Rognon'-tafel uit 1979 van eigenaar veranderde voor € 41.000, exclusief kosten. Op 12 december 2016 draaide de veiling bij Cornette de Saint Cyr, in Brussel, echter uit op een fiasco. Vrijwel alle stukken van Jonckers bleven onverkocht. Een flop waar noch het veilinghuis, noch de kunstenaar een verklaring voor had...

Meer weten

Contact

Maison Armand Jonckers
www.armandjonckers.com
 In Parijs wordt het werk van
 Armand Jonckers gepromoot door
 Galerie Martel-Greiner:
www.martel-greiner.fr